

לימוד היומי דקה ליתנו

שולחן ערוך	חיי מוהר"ן	משנה ברורה	ליקוטי הלכות	ליקוטי ח"א	יום לחדש	יום
ב"ג	עו-עא	חורה	קכה	נב	ו'	שבת
ד'ה'	עט-פ	פב	קכט	נב	ז'	א
ו'ז'	פא-פב	פב	קל	נג	ח'	ב
ח'ט'	פג-פד	פג	קלא	נג	ט'	ג
י"א	פה-פו	פג	קלב	נד	י'	ד
כ"ב	פז-פח	פד	קלג	נד	יא'	ה
ג'ד'	פט-צ	חורה	קלד	נה	י"ב	ו

בקרני אורה

יו"ל ע"י קהילת חסידי ברסלב
בגשיאות הגה"צ רבי יעקב מאיר שכטער שליט"א

396 | פרשת ויצא | ו' כסלו תשפ"ה

דבר המערכת

ימי החנוכה הקדושים הולכים וקרבים, וחובתנו להכין כלים לאור הנפלא שעומד לבוא אלינו. 'בפיך ובלבבך', להשתוקק ולרצות, להתחנן ולבקש, ללמוד על קדושת הימים ולסוּף אליהם, ובעיקר להבין שגם אנו עומדים בעת צרה איומה שעבורה ניתנה לנו תקוות חסד זו. השונאים אולי שינו את שמם, הם לא נקראים יוונים, אבל מהותם לא שונה בהרבה, 'שבכל דור ודור עומדים עלינו לכלותנו', מבית ומבחוץ, רודפים המלוכשים כבני אדם, וגם היצר שבלב עורכים מלחמת חרמה, הקרב האיום נערך במלוא עוזו כאשר האוייב מתעצם על נקודה אחת, לחקוק בלב כל אחד ש'אין לו חלק באלוקי ישראל' חס ושלום, להמיר את קדושת מעלת עם סגולה בחן ובהבלי עולם חולף ובחכמת טבע שדופה העוקרת את האדם משתי עולמות.

אור הצדיק ותורתו הם מעט מן האור שה' חנן אותנו בדור הזה שבכוחו יגורש הרבה מן החושך, אך על כך בעצמו מתגברים אוייבים אלו, לקרר ולצנן להאפיל ולהחשיך את האור הגדול הזה למען לא נבקשנו ולא נחפשנו בלבנו ובפינו בכל עת. עתה היא העת להתעורר לחוס על נפשנו ולהתחיל לחפש את קרבתנו לאור גאולת נפשנו.

מי שחש שנפשו נפלה לתרדמת הזמן ולעסקי עולם חולף ומדוחי קנאה תאוה וכבוד שולטים עליו, מבלי לרוץ לחפש תרופה אצל הרופא הגדול, צריך שלפחות יצחק מעתה הרבה על זה עצמו, 'אנא אבי שבשמים, בהאריך את האור ובהושיעך את ישראל בימי הנס הבאים עלינו לטובה, עורר גם אותנו והוציאנו מגלותנו המר בו נשקענו כל כך עד כי אין אנו חשים כלל בחלינו, 'ומנותר קנקנים - משיירי שברי האמונה שעדיין מהבהבים בנו - נעשה נס לשושנים', עלינו רק לבחור בכך ולצפות לישועה.

העורכים

וְרוּחַ נְכוּן חֵדֵשׁ בְּקַרְבֵּי

כאשר שופכים לב ברצונות וכיסופים ומעוררים את הנקודה הקדושה שעדיין נמצאת אצלו לפי מה ששייך אליו באותה עת ולפי מה שלמד מתורת הצדיק. שלושת נקודות אהבה קדושה אלו מקשרים כאמור את האדם למעיין האהבה הקדושה שבכחו לחדש את הלב ולטהרו מערלתו ושבירתו ולחדשו לטובה.

רבינו הקדוש מסמיך לכך את הנאמר בפרשתנו בלידת יוסף הצדיק: "וזהו כשנולד יוסף הצדיק, אמרה רחל 'אסף אלקים את חרפתי', כי כשנתגלה הנקודה ששם אהבה הקדושה, אזי נתבטל החרפות, הינו ערלת לב, הינו אהבות רעות".

מי ישער את הכח עצום והנפלא של הצדיק לתקן את העולם, מרוב קדושתו ועמידתו בניסיונות בשלמות ותקון מדת האהבה שתהיה כולה קודש, הוא זכה ומזכה גם לכל מי שרוצה להתקרב אליו לקבל את שפע האהבה הקדושה על אף שהמקבל קלוקל כל כך ח"ו. וכפי שרבי נתן מלמד על עוצם כחו הכביר (לקוטי הלכות ערלה ג-ח): "עיקר בירור הקדושה מהקליפות היו על ידי יוסף הצדיק, בבחינת אסף אלקים את חרפתי הנאמר ביוסף, שעל ידו נאספים ונתבטלים כל החרפות שהם הקליפות, כי יוסף היה בעל כח גדול כי כבש את יצרו ועמד בניסיון, ואדרבא על ידי שירד למצרים הוציא מהם כל הקדושות שבלעו וברר כל הניצוצות ממצרים ועל כן עיקר הגאולה היה על ידי יוסף הצדיק".

כאמור אחד מיסודות תיקון האהבה הקדושה הוא על ידי התבודדות ורצונות טובים, וכמה מפליא הדבר שכל זכייתה של רחל אמנו בלידתו של יסוד צדיק זה שהינו ראש כל הצדיקים לדורות, היה בגלל רצונותיה וכיסופיה, הכתוב מעיד "ויזכור אלוקים את רחל" ורש"י מפרש: "שהיתה מצירה שלא תעלה בגורלו של עשו, שמא יגרשנה יעקב לפי שאין לה בנים" (כאן ל-כב), ועל כך קראה שמו יוסף, על שם "אספה ה' את חרפתי" - "שהייתי לחרפה שהיו אומרים עלי שאעלה לחלקו של עשו הרשע" (שם, שם, כג). היא התהלכה והצירה ודאגה וכאבה שהדבר הזה לא יקרה, ומשום כך זכתה להיות אם הצדיק שורש כל הצדיקים.

המשך בעמוד ד'

הלב שלו הרוס לגמרי, מין טמטום אוחז בו, אין לו שום רגש לתורה ולתפילה, הכל יבש, גם כשזוכה לפעמים למתנת שמים ברוחניות או בגשמיות הלב שלו לא רוצה להרגיש את השמחה, כמה היה רוצה לפחד באמת מעבירה או לשמוח במצוה, אבל כמו עביות חמרית רובצת על לבו ומונעת ממנו כל הרגש קדוש... מה עושים, איך מחיים את הלב.

חז"ל כבר קבעו (יומא לט.) עבירה מטמטמת לבו של אדם, ואם כך בכל עבירה ח"ו, הרי שכאשר האדם נכשל חלילה ברצונות רעים ופוגם בקדושה חס וחלילה, זה אוטם והורס את הלב פי כמה וכמה, רבינו הקדוש מביא (בלקו"מ ח"א ס"ו ד), שפגמים אלו גורמים לשבירת הלב ואטימתו, על כך נאמר 'חרפה שברה לבי', זה גורם לערלת לב שפירושו איטום כבד על כל רגשות הקודש שבלב ונפילת מדת האהבה לאהבות נפולות חלילה.

וכדי לרפאות את הלב, יש להמשיך מחדש שפע קודש ממעיין האהבה שעדיין לא נפגם, שזה כחו של הצדיק שממשיך את אור האהבה העליונה והזכה שלא חל בה שום פגם וממנה נובע מעיין חדש שמחדש את הלב ומתקנו להתחיל מעתה לחוש ולהרגיש רגשי אהבה ויראה רצון וקרבת אלוקים.

רבינו הקדוש מבאר שם שכדי לעורר את המעיין הזה, יש להדבק באהבה לשלוש נקודות שהם ענפי קדושת הצדיק שיש לאדם נגיעה בהם, וזאת, מפני שמעיין האהבה הקדושה של הצדיק נשאר שלם לגמרי באהבתו לבוראו, וכשמעוררים מעיין זה, נמשך על האדם שפע אהבה קדושה שמבטלת את האהבות הרעות שמטמטמות ושוברות ואוטמות את הלב ומחדשת את הלב לשוב לחיים של קדושה.

שלושת הענפים הינם, האחת, לימוד ספריו הקדושים בתמימות בהתקשרות באהבה ורצון, השניה, לדבר עם חברו בתמימות ובאהבת חברים כראוי את מה שנתעורר בלבו מדעת הצדיק, כי לכל אחד יש נקודה מיוחדת שלומד ומבין ומקבל מדעת הצדיק וכל אחד יכול לעורר זה את זה בנקודה זו ובכך הוא מתחבר למעיין האהבה הקדושה שיכול לחדש את לבו לגמרי, והשלישית,

פניני אור

אמרות מהורות מרביה"ק ותלמידיו

שמעו את רבי ישראל מקאָרְדָאן ז"ל אִיךְ שְׂמַחֲזֵק וּמְנַחֵם עֲצָמוֹ לַפְּנֵי פְטִירְתּוֹ וְאוֹמֵר: "בְּרוּךְ ה' שְׂאֵנִי הוֹלֵךְ וְעוֹזֵב אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה פְּשָׁאֵנִי עֲטוּר בְּזָקָן וּפְאוֹת".
(שיח שרפי קודש)

לתגובות והערות
ניתן לקבל את הגיליון באימייל מידי שבע
3323796@gmail.com

הדל"ג 4:00 - ניץ החמה 6:22 - מוזיק"ש 8:10
צאת השבת 5:15 - צאה"ש לר"ת 5:53

לוי - שורש הנגינה!

ותלך בן ותאמר עתה הפעם ילוח אישי אלי כי ילדתי לו שלשה
בנים על כן קרא שמו לוי

"עיקר הניגון והכלי שיר הביא לוי לעולם, כמובא בזהר שעיקר
הניגון מסטרא דליווא. וזה שאמרה לאה 'הפעם ילוח אישי אלי';
שעתה הפעם שנוול לוי שעל ידו בא בחינת הניגון וכלי שיר
לעולם הפעם ילוח אישי אלי בוודאי, כי התחברות שני דברים
הוא על ידי ניגון וכלי שיר, והבן. וזה בחינת כלי זמר שמנגיין על
חנתונה" (ליקוטי מוהר"ן, רלז).

עיקר ההתחברות לה' על ידי נגינה!

ותלך בן ותאמר עתה הפעם ילוח אישי אלי כי ילדתי לו שלשה
בנים על כן קרא שמו לוי

"עיקר התחברות שני דברים הרחוקים זה מזה מאד, שהם כמו
שני הפכים, עיקר התחברותם על ידי ניגון, כמו שכתב אדוננו
מורנו ורבינו ז"ל (בסימן רלז) שזהו בחינת 'הפעם ילוח אישי אלי'
שאמרה לאה כשנוול לוי שהוא בחינת סטרא דניגונא. כי עיקר
הדבקות וההתחברות להשם יתברך מזה העולם השפל והגשמי
והנמוך מאד, הוא על ידי ניגון וזמרה. וכמו שראוין בחוש שאפילו
האדם הרחוק מאד מהשם יתברך ומונח בדיטוא התחנתונה, על
פי רוב על ידי ניגון נתעורר להשם יתברך ומזכיר את עצמו היכן
הוא בעולם.

רק כששומעין הניגון ממנגנים רשעים או קלים המצויים עכשיו
ביותר, אזי יוכל להזיק לו ביותר, כמו שכתוב במקום אחר (בסימן
ג). אבל כששומעים ניגונים וזמירות מאנשים כשרים באמת
המכוונים את לבם להשם יתברך, או כשמנגן בעצמו איזה ניגון
וכוונתו לשמים, יכולים להתעורר על ידי זה מאד להשם יתברך,
וכמו ששמעתי מאדוננו מוריני ורבינו ז"ל, כי עיקר החיבור
והדבקות מעולם הזה הגשמי להשם יתברך שהוא מרום ונשגב
מאד, כפרט מי שחטא ונתרחק מאד מאביו שבשמים, הוא על
ידי ניגון וזמרה, שהוא בחינת כל השירות והתשבות שאומרים
להשם יתברך" (ליקוטי הלכות, נשיאת כפים ה, 1).

סוד המשיכה לניגונים של יללה

ותלך בן ותאמר עתה הפעם ילוח אישי אלי כי ילדתי לו שלשה
בנים על כן קרא שמו לוי

"מה שהרשעים על פי רוב הם מזמרים ניגונים של יללה ועצבות,
כי הם בחינת נשמת ערב רב, ואימא דערב רב היא לילית שהיא
מייילת תמיד, ועל כן הם עושים ניגונים של יללה. ומה שדרך בני
אדם למשוך אל ניגונים הללו, כי ניקתם מבחינת 'ועיני לאה רכות',
מבחינת קלקול הראות, בבחינת מְאֹרֶת חסר, כמו שכתוב 'יהי
מְאֹרֶת חסר דא לילית' (תיקוני זוהר דף עט). ועיקר הניגון הוא מבחינת
שבט לוי שהיו מנצחים בשיר, שהם מבני לאה, ואז כשנוול לוי
נאמר 'הפעם ילוח אישי אלי', כי על ידי שנוול לוי שהוא סטרא
דניגונא על ידי זה בחינת ההמשכה, שילווה ויומשך אליה. ועל כן
נגינה שהוא נשתלשל ויורד משם, מבחינת 'ועיני לאה רכות', יש לו
כח למשוך, בבחינת הפעם ילוח כנ"ל" (ליקוטי מוהר"ן, רכז).

אשפילה בדרך תמים (ב)

בלי שום חכמות. וזה היא החכמה הגדולה שבכל
החכמות, לבלי להיות חכם כלל! כי באמת אין חכם
בעולם כלל, ואין חכמה ואין תבונה נגדו יתברך" (ליקוטי
מוהר"ן תניינא, מד).

ומכותלי הדברים אנו נוכחים שוב, שה'תמימות
ופשיטות" עליה מדבר רבינו, אין לה דבר ולא שמץ דבר
עם ה'טפשות' וחסרון הדעת. אלא אדרבא, היא פרי
הילולי החכמה.

ואכן, דברי רבינו הם שילוב מדהים של "חכמה נפלאה
ועמוקה", יחד עם "תמימות גמור בתכלית הפשיטות"...
וכביטוי של מוהר"ן בספר חיי מוהר"ן:

"אשרי אנשיו העומדים לפניו לשמוע חכמתו ותמימותו.
כי בכל דיבור ודיבור ובכל תנועה ותנועה מדיבוריו
ותנועותיו הקדושים והטהורים והנוראים מאד, היא
כלול בכל אחד ואחד חכמה נפלאה ועמוקה, ותמימות
גמור בתכלית הפשיטות באמת. כי תמימות וחכמה
אמתית כולו חד, כמובן למשכיל באמת" (חיי מוהר"ן, תיג).

במכתביו, חוזר שוב ושוב מוהר"ן על כך, ומפליג
בנפלאות החכמה והתמימות הכלולים בכל דיבוריו
מדיבוריו של רבינו.

והרי כמה מלשונותיו:

"תזכור היטב בכל יום ובכל עת את כל הדיבורים
הקדושים האמתיים, התמימים בכל מיני תמימות,
ואף על פי כן הם עמוקים עמוקים מאד, מלאים חכמה
עמוקה אמתית, עמוקות לפנים מעמקות עד אין סוף ואין
תכלית! אשר עליהם אין להוסיף ומהם אין לגרוע, כי אם
לעיין בהם ולשום לב עליהם" (עלים לתרופה, מכתב קצד).

"דבריו הקדושים והנעימים והיקרים והנפלאים,
והתמימים בתכלית אמתית עמוקות התמימות באמת"
(שם, מכתב מיום ה' תצוה תקצ"א); "דבריו הקדושים והנוראים
האמתיים, העמוקים בכל מיני עמוקות, התמימים בכל
מיני תמימות אמת! אשרינו מה טוב חלקנו שזכינו
לשמוע כל זה, אשרינו על כל דיבור ודיבור ועל כל
שיחה ושיחה וכו' ששמענו ממנו זכרנו לברכה" (שם,
מכתב מיום ד' תצוה תקצ"ה).

גם על דיבוריו שלו עצמו, כותב מוהר"ן לבנו:

"עזרנו השם יתברך לדבר בסעודה שלישית של אתמול,
דברים נפלאים, עמוקים ותמימים מאד!" (שם, מכתב מיום
א' בהעלותך תקצ"א). שכן, כבר העיד מוהר"ן על דיבוריו:
"אינם מליבי חס ושלוש, רק מלב הצדיק הקדוש והנורא
מאד זכר צדיק וקדוש לברכה, וכולם נובעים ויוצאים
ממקור החכמה אמתית ותמימה. נורא מאד, אשר אין
חקר לתבונתו" (שם, מכתב מיום ד' עקב תרי"א).

במאמרנו הקודם על ענין התמימות [שם ביארנו
שהתמימות אינה טיפשות] הזכרנו את חיבתו של
רבינו ל'חכמה'. ולכן נזכיר על קצה המזלג, את חכמתו
העצומה והמופלגת של רבינו ז"ל.

שכן: "רבנו ז"ל, לבד שהיה צדיק גדול ונורא - חוץ מזה,
היה חכם מופלג גדול" (מכתב מרבי אהרן לייב ציגלמן הי"ד, מתוך
כת"י, י"ד לעומר תר"פ).

עוד בהיותו ילד "היה חכם גדול ומופלג בחכמה מאד
מאד, גם בימי קטנותו ובימי נעוריו, כאשר היה מפורסם
לכל מכיריו" (שבחי הר"ן, ג). ולאחר שגדל, בשנים ובחכמה
- גדלה חכמתו עד אין שיעור. וכמסופר על הרה"ק רבי
הירש לייב מאליק זיע"א: "לאחר שרבינו היה אצלו,
אמר הרב הקדוש רבי הירש לייב לאנשיו על רבינו: חכם
הוא כל כך, עד שלהמליץ עליו את הפסוק (הנאמר על שלמה
המלך עליו השלום) 'ויחכם מכל האדם' אינו מספיק = קלוג
איז ער, אז 'ויחכם מכל האדם' איז אויף איהם קארג צו
זאגן!" (שיש"ק ב, רנד).

לא רק מעריציו הפלגו בחכמתו, אלא אף "החולקים
העצומים" שעליו, הוכרחו להודות בכך שהוא "חכם
נפלא מאד". וכלשון מוהר"ן בליקוטי הלכות: "ומי פתי
יהרהר על חכם עתיק מפורסם בעומק חכמתו הנשגבה,
כמו אדונינו מוריני ורבינו הקדוש זכר צדיק לברכה.
שגם כל החולקים העצומים מודים על כל פנים שהיה
חכם נפלא מאד!" (ליקוטי הלכות, מילה ה, כח).

גם חכמי האומות, להבדיל א"ס הבדלות, הפליאו את
חכמתו. וכפי שמזכיר רבי יצחק אייזיק מבוקרשט
באגרתו: "ואביר הרופאים החכם ראפופארט אמר על
הר"ן, שבחכמתו משיב חכמים אחר. כי המשכילים
אשר בזמנו אמרו, שעליו נאמר הפסוק ויחכם מכל
האדם" (אגרת ר' יצחק אייזיק מבוקרשט, כת"י עמוד 4).

אלא שדווקא חכמתו העצומה, היא זו שהביאתו לידי
תמימות ופשיטות מופלאה. "וזה היה עקר חכמתו
הגדולה מאד, כי מעוצם הפלגת חכמתו, זכה תיכף
לחכמה זו, שאין צריכים שום חכמה כלל בעבודת השם.
כי זה עיקר החכמה הגדולה מן הכל (כמבואר בדבריני
כמה פעמים) שלא להיות שום חכם בעבודת השם, רק
בתמימות ובפשיטות בלי שום חכמות כלל" (שבחי הר"ן, ג).
וכמו שכתב רבינו בליקוטי מוהר"ן: "אמרתי אחכמה
והיא רחוקה ממני, היינו זה עיקר החכמה - שישכיל
שרחוק ממנו החכמה" (ליקוטי מוהר"ן תניינא, פג). וכן כתב
במקום אחר: "ובאמת, אחר כל החכמות, אפילו מי
שיודע חכמות באמת, אחר כל החכמות צריך להשליך
כל החכמות ולעבוד את ה' בתמימות בפשיטות גמור

פנינים מאירים וחדושים מזהירים מלוקטים מספרי גדולי הצדיקים זי"ע
מתוך רשימותיו של הגר"ם שכטער שליט"א אשר ציין ורשם לפניו לזכרון.

לקט ספרי"ם

פרשת ויצא

הרשעים מדברים רע במסוה של טוב

השמר לך פן תדבר עם יעקב מטוב עד רע (בראשית לא, כד). שינה הקב"ה ואמר ללבן השמר לך פן
תדבר עם יעקב מטוב עד רע, מכאן אנו למדים כי הרשעים הללו כיוונו לומר שלא יוכלו לעשות
רע במסוה של טוב, ואילו הקב"ה הקדים טוב לרע כדי להדגיש שהוא מוותר אף על טובתו לפי
טובתו רעה היא ליעקב, כמו שאמרנו בפסוק זה (בימות קג, ב) שמע מינה טובתן של רשעים רעה
היא אצל צדיקים.

באר משה חיי שרה עמוד תקלד

מלאכי חו"ל ומלאכי ארץ ישראל, מלאכי שבת ומלאכי חול

ויפגעו בו מלאכי אלהים וכו' ויקרא שם המקום ההוא מחנים (בראשית לב, א-ב). מחנים אומר
רש"י: שתי מחנות של חוצה לארץ שבאו עמו עד כאן, ושל ארץ ישראל שבאו לקראתו. היה
האדמו"ר מסאכטשוב בעל האבני נזר אומר: כשם שיש מלאכי חוץ לארץ ומלאכי ארץ ישראל,
כך יש מלאכי שבת ומלאכי חול. לפיכך אנו אומרים בזמירות שבת לקראת קידוש היום, בואכם
לשלום מלאכי השלום כנגד מלאכי שבת, וצאתכם לשלום מלאכי השלום כנגד מלאכי חול.

אמרות טהורות ויצא עמוד ש"כ-69

